

A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda ülkemizde uyuşturucu madde kaçakçılığı, ticareti ve kullanımı artmıştır. Özellikle çocuk ve gençler arasında da yaygınlaşarak kullanım ve taşıma yaşının giderek düşmesi çok ciddi bir sorun yaratmaktadır.

Bu kapsamda, özellikle çocuk ve gençlerin uyuşturucu madde kullanımlarının önüne geçmek için, ayrıca uyuşturucu maddelerin zararlarına karşı bilinçlendirilmeleri, psiko-sosyal nedenlerinin ortaya çıkarılması, ticaretinin ve erişiminin engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

A. Sibel YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Uyuşturucu madde kullanımı sadece kullanıcının sağlığına zarar vermekle kalmaz, aynı zamanda kişinin ailesine, içinde bulunduğu çevreye ve topluma da yansıyan hukuki, sosyal ve ekonomik sorunları da beraberinde getirir. Ayrıca toplumun geleceğini de tehdit eden ciddi bir güvenlik problemidir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 58. maddesinde yer alan “Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.” hükmü gereğince gençleri ve çocukları kötü alışkanlıklardan korumak devletin görevleri arasında sayılmıştır.

Uzmanlar, uyuşturucu kullanım yaşının 14-16 yaşlara kadar düştüğü konusunda uyarılarda bulunmaktadır. Bu nedenle, uyuşturucu ile mücadelede önleyici faaliyetler son derece önemlidir. Uyuşturucu maddelerle hiç karşılaşmamış kişilerin, özellikle çocuk ve gençlerin korunması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, uyuşturucu maddeleri denemiş kişilere bağımlılığı önleyici danışmanlık desteği ile bağımlıların da tedavi ve rehabilitasyonu son derece önemlidir. Diğer taraftan, uyuşturucu maddelerin kaçakçılığının, erişilebilirliğinin ve satışının engellenmesi çok yönlü mücadele gerektiren bir sorundur.

BM'nin Uyuşturucu ve Suç Dairesi (UNODC) tarafından hazırlanan 2024 Dünya Uyuşturucu Raporu'nun sonuçlarına göre, son 10 yılda kaçakçılığın da artmasıyla birlikte dünya genelinde uyuşturucu kullanımının %20 arttığı, 15-64 yaş aralığındaki her 18 kişiden birinin uyuşturucu kullandığı tespit edilmiştir.

Rapora göre, Türkiye, bazı sentetik uyuşturucuların en yoğun bulunduğ ülkeler arasında yer almaktadır. Özellikle İstanbul ve İran-Irak sınırlarındaki şehirlerimizde sentetik uyuşturucuların yoğun bir şekilde bulunduğ ve ele geirildiğ belirtilmiştir. Raporda yer alan küresel uyuşturucu sorunu haritasında, Türkiye'de sentetik uyuşturucuların yanı sıra afyon üretimi, ticareti ve kullanımının da yaygın olduğ dikkat çekmektedir.

Raporda, uyuşturucu kullanımı ve buna paralel olarak kaçakçılığın da artmasıyla birlikte küresel anlamda uyuşturucu rotalarının da genişlediğ açıklanmaktadır. "Balkan Rotası"nın afyon ticaretinde ana güzergah olduğ ifade edilirken, Afganistan'da üretilen uyuşturucu maddenin, İran, Türkiye, Bulgaristan zerinden Avrupa'ya gittiğ, diğerk taraftan da Orta Asya ülkelerine ya da Pakistan ve Hindistan'a kadar uzandığı kayıtlara geçmiştir. Yani Türkiye, bazı uyuşturucu maddelerin ticaretindeki önemli geçiş noktalarından biri olarak gösterilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Başkanlığı'nın hazırladığı, "2024 Türkiye Uyuşturucuyla Mücadele Raporu"na göre uyuşturucu maddeye bağlı ölümler yeniden artış göstermiştir. Raporda, bu ölümlerin yarısına sentetik uyuşturucuların sebep olduğ belirtilmiştir. Doğrudan madde bağlantılı 300 ölümün 278'i yani %92,6'sı Türk vatandaşıdır. Madde bağlantılı ölümlerin cinsiyet dağılımları incelendiğinde ise %92,3' erkek, %7,7'si kadındır. lmlerin yaş ortalaması 35'tir. 30 yaş altı ölümlerin oranı %34,3, 30-39 yaş arası ölümlerin oranı %35, 40 yaş üzeri ölümler oranı ise %30,3'tir.

Rapora göre, 2023 yılında alkol ve nikotin tedavisi hariç sadece uyuşturucu bağımlılığı nedeniyle tedavi merkezlerine yapılan toplam ayaktan tedavi başvuru sayısı 349.393'tür. Yataklı tedavi merkezlerine yapılan başvuru sayısı ise 16.291'dir. Tedavi merkezlerine başvuranların %51,5'inin ilk kez tedavi gördüğü, %48,5'inin ise daha önce tedavi gördüğü kayıtlara geçmiştir.

Raporda, 2023 yılında tedaviye başvuran hastaların yaş ortalaması 29,78 olduğ belirtilmiştir. Tedavi olanların yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde, tedaviye başvuranların 25-34 yaş grubu arasında yoğunlaştığı ve bu yaş grubundaki hastaların toplam hastalara oranının %51,1 olduğ görülmektedir. Yatarak tedavi gören hastaların maddeye ilk başlama yaşı ortalamasının ise 22,2 olduğ görülmüştür.

Ortaya çıkan bu vahim tablo, özellikle genç yaşlarda giderek artan uyuşturucu madde kullanımı ve ticaretinin önlenmesinin çok acil bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, özellikle ocuk ve gençlerin uyuşturucu madde kullanımlarının önüne geçmek için, ayrıca uyuşturucu maddelerin zararlarına karşı bilinçlendirilmeleri, psiko-sosyal nedenlerinin ortaya çıkarılması, ticaretinin ve erişiminin engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını sağımlarımla arz ederim.

Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Aliye Emreli	Ank	
Hüseyin Yılmaz	Aydın	
Nevin Yıldırım Koca	Hatay	
Ali Karadağ	Uşak	
Ayça Taşkın	Sakarya	
Hikmet İsmail HALICI	İsparta	
İbrahim Bülbul	Aydın	
Elvan İsmail Geçmiş	Giresun	
Denizet Mullaoglu	Hatay	
Aylin Yaman	Ankara	
Tekin BİNGÖL	Ankara	
Bülent TELCAN	Aydın	
Seyit TOKUN	Ordu	
Cavit ARI	Antalya	
Eno BİLİR	İzmir	
Berik Belter	Konya	
Yaser Türkün	Bilecik	
Eden Elçi	İstanbul	
İzzet AKBULUT	Burdur	
Ali GÖKGEK	İSTANBUL	
Halat DİNGER	MERSİN	
Gülcan Kış	MERSİN	

